

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden. Det var den første folketælling, mens Kvirinius var statholder i Syrien. Og alle drog hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. Også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa, til Davids by, som hedder Betlehem, fordi han var af Davids hus og slægt, for at lade sig indskrive sammen med Maria, sin forlovede, som ventede et barn. Og mens de var dér, kom tiden, da hun skulle føde; og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, for der var ikke plads til dem i herberget. I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. Men englen sagde til dem: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.« Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang: »Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!« Amen

Juleprædiken *Og det skete i de dage*, og nu sker det heldigvis igen! Vi hører dét glædelige budskab, som vi trænger til at høre. Glædesbuddet over dem alle, det stærke lys der stråler ind i menneskets komplicerede mørke. Evigheden, der rammer vores mennesketid. Juleevangeliet blev til i en krigstid, en besættelsestid, en oprustningstid der minder om vores tid. På evangelisternes tid var besættelsesmagten en del af hverdagen - frygten var folkets dagligdag, og korset var ikke til pynt, det var et torturinstrument. Men så var det, at *det skete*. I julen sker det største indbrud af dem alle, når himlens Gud bøjer sig ned i menneskenes forvirrede verden og giver sig til kende. Ikke med trusler om mere krig, ikke med straf og løftede pegefingre, men med et budskab om fred.

Den særlige fred, der hænger over et lille barn, som lige er kommet til verden. En fred midt i krigen. Det er en anden fred, end den vi er vant til at høre om. Det er ikke den fred, vi kan læse om i historiebøgerne, når parterne omsider lægger deres våben og sætter sig i forskellige møblementer af poleret træ for at skrive under, stive i betrækket, som to frække børn der bliver tvunget til at give hinanden hånden i skolegården og sige undskyld. Guds

fred er ikke den, vi finder ved forhandlingsbordet, og som vi efterhånden har svært ved at tro på. Guds fred har modstandskraft og trænger ud i de mest håbløse hjørner af menneskets sind. Den fred, englen så berømt forkynder, er en fred der fører til styrke og til mod, så mennesker faktisk kan være i det, mennesker nu engang skal være i. Så vi kan stå igennem det, vi indimellem må gennemstå. Kampe, afmagt, sorgen over det tabte, som man ikke får igen. Og frygten for det, der unægtelig skal vise sig. *Frygt ikke!* lyder ordene.

For Gud følger sin skabning i de vilkår, et menneske måtte stå i fra tid til anden. Det er dén fred, der forkyndes. Ikke nødvendigvis våbenhvilens opstillede fred; det må mennesket trods alt selv finde ud af. Det er lykkedes før, for der har været krige før. Og det vil lykkes igen, for der kommer krige igen. Men vi har behov for den fred, der forkyndes julenat, som vi nu hører igen i vores eget overdimensionerede kryberum, som kirken vel sagtens er. Også her stikker englens deres små tykke hoveder ned gennem kirkeloftet og løfter vores hjerter mod det himmelske budskab, så hjerterne ikke falder for langt ned i mismod og håbløshed.

Englens fredsbudskab ruste os til hvad end, der måtte komme, også de komplicerede tider. Den slags er noget nyt for alle os, der er født lige efter murens fald. Min generation af vesteuropæere er vokset op under den største fred, menneskeheden nogensinde har oplevet. Vi har oplevet freden som friktionsløs, der har ikke været nogen større, eksistentiel omkostning. Ingen grænser, ingen rationering, ingen kold krig. I mine 20'ere kunne jeg således rejse nogenlunde frit rundt i Rusland; i Ukraine fra Kiev til Kherson, i Israel og Palæstina, med rødbedepas og røde kinder, selvom man selvfølgelig skulle tænke sig om. Min generation har kørt på scooter i Iran og cyklet tværs igennem Syrien. Mine forældres generation taler med længsel om 80'ernes USA, hvor Guds eget land var rent faktisk var en række **forenede** stater, og ikke et to befolkninger som måtte leve side om side med hinanden. Mine bedsteforældres generation boede i Kibbutzer i Israel, hvor de plantede appelsintræer og sang viser om fred, eller de søgte guruer i Nepal under tunge skyer af lokal tobak og lignende substanser. Iran og Afghanistan var eksotiske steder, som åbnede sig langsomt mod verden, ikke mindst i 60'erne og 70'erne. USA var storebroderen, imperialist eller bodyguard, der var flere syn på den sag, imens Kina var det fjerne rige i midten, som ikke fik så meget opmærksomhed i historieundervisningen, selvom de producerede alt det,

vi kunne købe i butikkerne. Og printede vores historiebøger. Sådan har vores verden set anderledes ud, end den gør lige nu. Den har på en eller anden måde være større.

Vi har levet så frit, og vi har taget den frihed for givet, og gudskelov for det. For vi er gennemsyret af en tro på det gode, på udviklingen og på at mennesker er alting værd. Men nu er det som om, der rumler noget i undergrunden, der tales om mørke kræfter og trusler. Jerntæppet er nærmest en realitet igen. Man vil os det ondt, siges det, nogen insisterer på at opildne til had og frygt, andre tager det med ro og tager uforfærdet på et nyt julemarked. I troen på, at det nok skal gå. Men der er næppe nogen tilbage, som tror at vi kan leve helt uforandret videre. Som kan ignorere, at der ligger ting derude et sted og venter. Omvæltninger, forandringer, nye måder at gøre tingene på. Og måske også en række opgør. Derfor er det så afgørende vigtigt, at vi har noget at holde fast i midt i den vrimmel. Noget at tro på.

Julenat forkyndes det så. Et opløftende budskab, et evangelium, der skal være for hele folket, som vi hører denne juleaften. Det budskab, som englenerne forkynder, og som skal samle hele verden, om ikke andet, så bare i et kort øjeblik. Fordi Gud kommer til verden julenat. Ikke for at løse alle vores problemer, for så havde Gud nok fået bugt med et par ting nu. Gud sender ikke sin søn for at befri os fra virkeligheden, men for at **være** i virkeligheden sammen med os. En Gud, der viser sig midt i vores afmagt, og måske endda mest der. Som forkynder en stor glæde i vores sorg, ikke bare for et par af os, men for hele folket.

Englens budskab vil samle, ikke splitte, for jorden bliver rørt af himlen. Guds søn kommer til jorden. Og det er måske det vigtigste, det mest opløftende vi kan tage med os ud i det på alle måder spændende år, vi har i vente. Håbet om sammenhold. Det livsnødvendige sammenhold der skal til, så vi ikke fjerner os fra hinanden. For det er jo det, visse kræfter arbejder på: at skabe splittelse mellem os. Så vi vender ryggen til vores naboer, så vi forskanser os på vores stædighed; så vi dæmoniserer dem, vi ellers burde anerkende som medmennesker. Og dæmonisering fører kun til isolation og vrede og afstand mellem os. Englenerne kalder i stedet til samling, når de forkynder *en glæde som skal være for hele folket.*

Det er den glæde, der skal bære os alle trygt igennem de tider, der skal kom, og tider der skal henrulle. Så vi kan finde fred i, at verden nu engang er som den er. Vild og ukendt, truende og farlig, men også fuld af skønhed og håb og kærlighed. Fordi vi skal blive ved med at håbe på, at der findes en fred, der ikke ligner noget andet, vi har mødt før. En himmelsk fred. En ligefrem indgribende fred, der er trådt ind i verden med noget så skrøbeligt som et lille barn i et kryberum. Tænk engang, at det skulle blive verdens største bevægelse. Troen på, at vi aldrig må være alene igen, men at Gud har ønsket at leve iblandt os, og tage vores skæbne på sig og frelse os. Trods al vores ufred. *Det var det, der skete i de dage*, og nu sker det heldigvis igen! Så vi kan løfte hovedet og gå ud i verden fulde af håb og lyse op i verdens mørke. Rigtig glædelig jul.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Far, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver en sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen